

tercij hizjaha vsaki
čas datirat z dnevom
poslednje nedelje.

Praviloma velja za Av-
toce, za celo leto
tore, za pol in četrt
zamernico; za Ogr-
anje 4 K 50 vin, za celo
leto za Nemčijo stane
celo leto 5 kron, za
čokoliko pa 6 kron;
injugo iznosimo se
na naročino in z ozi-
mam na visokost pošti.
Naročino je plati-
ma naprej. Posamezne
se segrodajajo po 6 v.
nosišču in uprav-
ljajo se nahajata v
gledalisku po
stopje stev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Če na

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanih (inseratov) je
za celo stran K 64, za
 $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$
strani K 16, za $\frac{1}{8}$
strani K 8, za $\frac{1}{16}$
strani K 4, za $\frac{1}{32}$
strani K 2, za $\frac{1}{64}$
strani K 1. — Pri več
kratnem oznanili se
cena pravimo zniža.

Stev. 39.

V Ptiju v nedeljo dne 24. septembra 1911.

XII. letník.

Krvavi izgredi na Dunaju.

Kar smo prorokovali, se je v nepričakovaniči zgodilo. V zadnji številki smo pisali, da draginja z vsemi svojimi žalostnimi posledi-
m nevarna in da je lačno ljudstvo vsega
vino. In preteklo nedeljo so se res že zgo-
velikanski izgredi na Dunaju, ki jih je bilo
zadušiti le z vojaštvo in s prelivanjem
v. Tako daleč dovedla je torej napačna in
ljubljanska politika.

Mi gotovo nismo prijatelji nasilja in mi tudi popolnoma prepričani, da bi se dalo deljske dunajske dogodke z malo resne volje prečiti. Kajti to je gotovo: ljudstvo v raznosten spraviti, ni težko; pač pa je težko menjeno ljudstvo pomiriti. In istotako gotovo da se s takimi nečuvanimi izgredi ne da se doseči. Država ne sme in ne more nam komplimenta pred pouličnimi demonstracijami če se vse šipe po palačah razbijajo, bode življenje niti za trohico cenejše. Vsaka država mora imeti postavno podlago in se mora postavni način uresničiti. To nam bode govor vsek pametni človek priznal. Pa tako razvijanje ne pomaga mnogo. V dunajskih izbičkih namreč jedro resnice, da je podlaga draginja na Avstrijskem nevrašna in da je to danes najaktuelnejše ter največje vprašanje. Dogodki na Dunaju, ki imiseli na posamezne družine toliko gorja splošno bedo le še povečali, naj bodoje opomin vladi in poslancem, da naj se ne vedr enkrat že z resnim podarskim delom. Ljudstvo potrebuje, to je „alfa in omega“ vse današnje resne

Kar se izgredov na Dunaju samih tiče, so res nepričakovano hudi. Socialno-demokrata stranka sicer izjavlja, da je hotela le potom demonstrirati proti draginji. Ali organiziranega delavstva se je tudi prav onih večnih malkontentov pridružilo, ki sleherno priliko v upor proti državi. In demonstracije kmalu zavzele pravcate in panta ter revolucije, prišlo je do bojev, napadov policije in vojaštva, prišlo je do streljanja, dokler se niso valjala tripla na tlaku pred konjskimi kopiti ... Kdo je kriv tej nesreči? Gotovo tisti, ki so demonstracijo povzročili, da bi imeli moč, obdržati mase delavstva in postave. Ali najbolj krivi so tisti, ki zavlačili, ki ničesar proti draginji niso, čeprav so v ta namen poklicani voljeni, tisti, ki vborgo ljudstvo v vsakem zamemarjajo, nad uporno lačno ljudstvo pa ter puške pošiljajo. Pravi „mene tekel“ dunajski upor!

Naslednem podamo kratko poročilo do-
ki so se preteklo nedeljo na Dunaju
Zažetek demonstracij.
Socialno-demokratična stranka priredila je
potovžem in parlamentom na Ringstrasse
novo demonstracijo proti draginji. Udele-

žilo se je te pripredbe od 120 do 140.000 oseb med njimi tudi tisoč žena. Delavci so ne navede vse zgodaj v posameznih okrajih zbirali in prihajali potem z zastavami v sredino mesta. Vedno so se čuli iz delavskih vrst glasni klici proti draginji, proti agrarcem in proti vladi. Oblast je vso policijo zbrala, da bi nevarnejše izgredite preprečila. Tudi vse dunajsko vojaško in drugo je bilo strogo pripravljeno. Zlasti se je stražilo ogrski ministerij v Bankagasse.

Shod pred rotovžem

Vsled velikanskega števila udeležencev vršil se je shod na prostem pred rotovžem. Ves ogromni prostor in vse sosedne ulice so bile natlačene z brezstevilno množico. Razrampe rotovža in iz raznih postamentov je govorilo 30 poslancev soc. dem. stranke, ki so se ojstro proti vladni draginji izjavili. Med govorji že so se začuli klici: „Živio Portugalska! Živio revolucija! Angleško govoriti! Generalni štrajk!“ itd. itd. Na rotovž sta privezala dva izgrednika neki transparent, na katerem se je videlo v ozadju parlament, spredaj pa obešenega ministra. Na svetilki obesil je nekdo rdečo zastavo z napisom: „Živila revolucija!“ Tudi spomenike babenberškega nadvojvode in kardinala Kolonit so ovili z rdečimi zastavami. Na tisoče tiskanih listkov se je vrglo med množico, kateri so obsegali rezolucijo proti draginji, ki so jo ljudje navdušeno sprejeli. Proti 11. uri se je z rogom naznalo, da je shod končan in velikanska množica se je pričela prepevajoče premikati proti Ringstrasse.

Prvi napad.

Velik del množice se je z viharnimi klici obrnil proti Burgringu (cesarjevi palači). Duri cesarjeve palače so se takoj zaprli. Nakrat se je v množici začulo, da je nekdo iz poslopja upravnega sudišča ustrelil. V velikanskem razburjenju je hitela množica takoj proti poslopju in je pričela s kamnenji obmetavati. Ok na krasna palače so bila v hipu razbita, potem so podrliv bližini vse plinove kandelabre in skozi železja obmetavali zgorajšna nadstropja. V bližini je tudi več velikih trgovin hudo trpelo. Razne kavarne in hotèle je množica razbila ter napadla posamezne oficirje. Zdaj še so policaji potegnili sablje. Eden iz grednikov je bil takoj težko ranjen. Ali velikanska množica je policaje kmalu na steno pritisnila, tako da niso mogli uničevanju konec napraviti.

Vojnaštvo pride!

Zdaj se je poklicalo vojaštvo na pomoč. Najprve je prijezdil en eška dron ulancov, katere je množica z divjim krikom pozdravila. Pred muzejom je bil zopet en eška dron huzarjev. Potem je prihitela ena kompanija 32. infanterijske polke in ena kompanija

„Deutschmeistrov“. Množica je klical vojakom : „Ali ste lačni? Ali ste danes že kaj za jesti dobili?“ Ako so izgrednike na eni strani prepodili, zbrali so se zopet na drugi strani. Vojaštvo se je grdo napadalno in psovalo.

Napad na rotovž

Kar nakrat je množica z viharnim krikom napadla rotovž. V hipu so bile vse šipe pobjite. Ravno tako se je razbilo okraske ob stenah in dragocene reljife. V muzejih so zlasti nedorśli pobalini grozovito divjali in nezmerno škodo napravili. Policija se je zamaj trudila, da bi surovež pregnala. Stražnike se je iz konj potegnilo in ranilo. Policija in vojaštvo so le v skrajni sili nastopili in le najbujše izzivače aretirali. Mnogo oseb, zlasti veliko stražnikov, je bilo v teh bojih ranjenih. Rešilna družba je bila s svojimi vozovi takoj na mestu in je pomagala. Ljudstvo je bilo kakor besno. Izgredniki so si trčali srajce in vpili vojakom: „Le streljajte!“ Zlasti hude so bile ženske, ki so može naravnost proti vojaštvu hujskale.

Barikade.

Organizirano delavstvo je potem večinoma odkorakalo v zunanje delavske okraje. V industrijskem okraju Ottakring prišlo je do hudi bojev. Izgredniki so razbijali prodajalne in pobijali šipe na javnih poslopijah; tako so zlasti tudi šole napadali. Iz vrtse je vzeloklopi in pričelo barikade graditi. Šele ko je prišlo vse vojaštvo v Ottakring, so to divjaštvo vstavili. Izgredniki so metalina vojake kamenje. Čuje se, da je moralo vojaštvo na raznih straneh strelijati.

Krvave žrtve

V kolikor se je moglo dognati, bila je pri teh bojih ena oseba ubita. Neki delavec ki je bil le slučajno v gneči, bil je namreč z bajonetom sunjen, tako da je na rani umrl. Na stotine oseb pa je bilo bolj ali manj ranjenih. Zvečer so se boji v Ottakringu nadaljevali. Na vojaštvo se je metalo kamnje in železje, tako da je moralo strelijati. Policija je proglašila v Ottakringu nekako izjemno stanje. Na stotine ljudi se je odvedlo v zapore in se bodejo imeli zaradi javnega nasilja zagovarjati.

Tako je izbruhnila splošna nevolja nad grozno draginjo. Tudi v drugih mestih so se vrstile demonstracije, čeprav ne na tako krvavi način.

Vsa javnost obsoja te izgrede, ali vsa javnost si je tudi edina v tem, da je skrajnicičas, lač nemu liudstvu pomagati.

 Današnja številka ima zopet 2 strani pri-loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik

Gotovo govejo juho
najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

à 5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso MAGGI-jeve.

391

Politični pregled.

Državni zbor stopi dne 5. oktobra k jesenskemu zasedanju skupaj. Upati je, da bodejo poslanci z ozirom na nezgodne draginske razmere pričeli z delom in pustili druge prepire za potneje čase.

Koroški deželni zbor. Deželni odbor za Koroško se je izjavil proti sklicanju deželnega zabora v mesecu septembru. Tako bode vlada koroški deželni zbor bržkone šele ob koncu leta na kratko zasedanje sklical.

Železniški štrajk? Med avstrijskimi železničarji se pojavlja zopet hudo gibanje, katerega namen je dosegči višje plače. Pred kratkom je bilo na Dunaju par železničarskih shodov, na katerih se je naravnost izjavilo, da bodejo železničarji s splošnim štrajkom pričeli, ako se njih zahtevam ne ugodi. Tak železničarski štrajk bi imel seveda grozovite posledice za vse gospodarsko življeno.

Jezuviti na Avstrijskem zopet mislijo, da je prišel čas, v katerem bodejo zamogli svojo moč povečati. Jezuviti so pravi vzdrževalci klerikalizma, ki je prinesel nad vsako državo toliko zla. Celo drugi redovniki ne marajo jezuitov. Ali ti črnuhi so skušali vedno v najvišjih krogih vpliv pridobiti. Namen jim je posvečaval vedno tudi najgrša sredstva in tako so vladali narode. Zanimivo je vsled tega malo v zgodo-

Zmagovalec v plavanju.

Naša podoba kaže Angleža Williama Burgess. Posrečilo se mu je te dni, preplavati morski kanal med Anglijo in Francosko, znan pod imenom »Canal de la manche« ali »Ärmelkanal«. Zvečer ob 10^{1/2} uri spustil se je Burgess v pristanu Dover na Angleškem v morje. Plaval je nepretrgano do 9^{1/2} ure zjutraj, v katerem času je prišel pri kapu Gries Nez poleg francoskega mesta Calais na suho. Nepretrgano bil je torej 11 ur na vodi. Ednakovo plavanje je izvršil svoj čas (leta 1875) kapitan Webb; za njim pa se razven Burgess ni nikomur posrečilo. Burgess je kovaški mojster v Parizu.

Dorfstrahler schwimmer Burgess.

vino pogledati. Avstrijska cesarica Marija Terezija je bila gotovo zelo pobožna žena; njeni spovedniki so bili vedno jezuiti. Vkljub temu je cesarica Marija Terezija jezuitovski red leta 1773 razpustila. Že preje je papež ta red razpustil. Dolgo se je Marija Terezija branila, da bi svetu očetu sledila. Ali papež Klemens ji je nakrat poslal zavoj spisov iz Rima in jezuitovski red je bil takoj razpuščen. V teh spisih bilo je namreč vse skrbno zapisano in zbrano, kar je Marija Terezija svojemu jezuitovskemu spovedniku spovedala. Ravno tako so bile zapisane spovedne tajnosti o drugih članih cesarske hiše, o ministrih in državnih dostojanstvenikih. Jezuiti torej niti spovedne tajnosti niso spoštovani. To je klerikalna vera!

Zborovanje mest se bode vršilo na Dunaju dne 17. oktobra. Govorilo in razpravljalo se bode m. dr. o draginji življenskih sredstev, o oskrbi za stanovanja in o epidemiski postavi.

Vojni minister pl. Schönaich, katerega zaseuge za avstro-ogrsko armado so jako velike, je moral torej res odstopiti. Na njegovo mesto je stopil pl. Auffenberg.

Politični umor najhujše vrste se je zgodil zopet na Rusku. Neki anarhist je namreč obstrelil ruskega ministarskega predsednika Stolypina in ga tako težko ranil, da je ta čez par dni umrl. Bilo je ob slavnosti odkritja spomenika za carja Aleksandra II. v Kjевu. Pri slavnosti se je dalo tudi v gledališču slavnostno predstavo, katere se je poleg carja in visokih dostojanstvenikov tudi Stolypin udeležil. Vstop v gledališče so imeli le povabljeni in je bilo vse najstrožje zastraženo. Ena tretjina gostov so tvorili tajni policiji. Vkljub temu je prišel tudi anarhist Aprow in je v garderoobi dvakrat na Stolypina ustrelil. Zadel ga je predobro. Krogla je obtičala v hrbitenici in ko so jo zdravniki hoteli čez par dni vun vzeti, je Stolypin izdihnil. Umor napravil je po vsem svetu hudo razburjenje. Stolypina so anarhisti sovražili zaradi njegovega nazadnjaškega naziranja. Večkrat že so poizkusili nanj napad in zdaj se jem je posrečil. Zanimivo je, da je bil Aprow v službi tajne policije in si je le na ta način zamogel vstop v gledališče pridobiti. Ta umor je zopet dokaz, da proti anarhiji na Rusku ne pomagajo nobene varnostne odredbe. Krvolčnost carizma izizza krvolčnost anarhistov. Dokler se ne bode Rusijo odprlo evropski kulturi in dalo ljudstvu državljanov pravic, se tudi anarhije ne bode zatrlo.

V Bulgariji so se vršile te dni volitve v sobranju. Izvoljenih je bilo 190 vladnih kandidatov, 7 Radoslavistov, 6 Stambulistov, 5 agrarov, 4 demokratov in 1 liberal. Volitve so se izvršile popolnoma mirno.

Na Španskem se vršijo velikanski štrajki, tako da je vlada po celiem kraljestvu proglašila izjemno stanje. V posameznih mestih se vršijo krvavi boji.

Velikanski proces se prične te dni v Varšavi. Toženih je 267 anarhistov, ki so metali bombe. Baje je več kot 5000 prič povabljenih.

Štajerskega deželnega zбора ne bo!

Ravnokar smo sprejeli poročilo, da se štajerski deželni zbor ne bode sedaj sklical. Vkljub temu, da se je večina deželnih odbornikov za prepotrebno sklicanje izrekla, vkljub temu da zlasti spodnještajersko ljudstvo težko to sklicanje deželnega zboru pričakuje, vkljub vsemu temu je padlo vse v vodo . . .

Zakaj?

Kakor znano, poskusil je namestnik grof Clary in Aldringen uresničiti pogajanja med večino v deželnih zbornicami, ki hoče delati, ter med slovensko-klerikalno manjšino, ki hoče z obstrukcijo vsako delo preprečiti. Ta pogajanja so se vršila, pa popolnoma brez uspeha. Tako se je vlada vsled trdovratnosti in brezvestnosti Koroščeve garde odločila, da deželnega zebra za sedaj ne skliče.

Slovensko-klerikalni poslanci igrali so tudi pri teh pogajanjih tako frivolno, politične in zločinu podobno vlogo, da se mora vsak človek nad njimi zgražati. In misli-

mo, da so zdaj izgubili tudi pri svojih nemško-klerikalnih prijateljih zadnjo zaslombo. Prvih poslanci sami priznajo, da dela njih obstrukcija vsemu štajerskemu ljudstvu grozovito škodo. Sami priznajo to in se zavedajo torej svoje brezvestnosti. Odnehati bi tudi ob vseh svojih t. zv. »gospodarskih« in »ljudskih« zahtev. Samo ob svojih političnih, strankarskih zahtev niso hoteli odnehati. Šlo se jim je edino za klerikalno stranko, kateri hočejo vse slovensko ljudstvo vdinjati. Tako so tudi zahtevali še en mandat zase. Še enega svojih pozrešnih priganjačev bi torej radi v koritu spravili, se enemu bi radi lepe zasluzke za smrdljivo lenovo priskrbeli. Premalo prostora imajo še pri korinti slovensko-klerikalni rabelinji ljudstvo!

Ljudstvo pa je tej bandi deveta brigata, ljudstvo naj umira v bedi in revščini, – ujim je vse eno! Trebušasti popi seveda ne poznajo revščine, ne pomankanja ne stradanja. Njih žetev izpade vedno dobro . . .

Pribijemo torej še enkrat: slovenski klerikalni poslanci à la dr. Korošek Pišek, Roškar, Ozmek, Meško, dr Benkovič in njih čedni tovarisi niso dopustili sklicanje deželnega zebra; oni so odgovorni za velikansko škodo, kijo bodeljajo stvo vsled tega v teh težkih časih trpel!

A črnuhi naj nikar ne mislijo, da bode tak naprej šlo; v državnem zboru nočjo delati in v deželnem zboru tudi ne! Plačati pa se pustijo na obe strani! To je najnavajnejše odiranje lačnega ljudstva! Ljudstvo bode enkrat svoje izsesalce in paške pijavke čez štajerske gore pognalo, črniškirov nikdar več opaziti ne bo . . .

Dopisi.

Planina. (Montpreis) 14. septembra 1911 prinesel je listič »Gospodar« že zopet nekaj le med temi da bi bili zvečer 24./8., ko je godišnjica skozi trg, klicali »Heil Alldeutschland! No, saj čuda ni, kajti pisal je to črnuški kateri še sploh nikdar resnice govoril ni... Ba pa je, da se je klicalo »Heil Pfarrer« in pa »Heil Köchin«; če smo pa s temi klici g. župnika Franca Gartnerja ravno pri kakemu delu motili, ga lepo za odpuščanje prosimo. Mislimo, da bode naš župnik Franc Gartner, kateri ima že mnogo pregreb na svojem hrbitu, vendar enkrat miroval. Ako se nam dozdeva, si oni ne čast šteje, da ga včasih s kakim dopisom »Štajercu« počastimo; no to veselje mu pa ne napravimo, čeravno ga ni vreden. Dne 4./5. l. je naš priljubljen župnik Franc Gartner (enkrat tudi cestni inženir) kakor vsako leto na svojim nikdar polnim žakljem beračil, da v zamenu kmetu še to malenkost, katero si je letos v tem slabšem letini pridelal. Pri tej prililiki navede se preveč dobrega, tako da je ob neki poti štreljal v grabo in se je ta svoji kuharici usmiljil revček tako pobil, da dva dni ni mogel masovati. Njegova kuharica je bila čez to tako nabolj burjena, da je pobegnila in je del časa ni bila nazaj. Kaj pa naj tudi počne v razbitini župniščka? Priporočamo torej našemu župniku Gartnerju, naj zopet pokliče misijonarje, da imo zopet pridigovali zoper pisanjevanje, in storjemo da bi si v prihodnje besede svetega zavijona, katere je potreben kakor nobeden drug bolj k srcu vzel.

Stoji pod cerkvijo hišica. Hišica je mala. Notri mi je deklica. Deklica je zala. Prišel je en fein gospod. Deklici hofirat. Ker ni bil ravno visok. Je šel na šamerl sedat. On sladke besede pravi ji. Bliže sebe jo spravlja. Al ona je krhk deklica. Ter se obotavlja. Če še enkrat nadleguje te dober svet ti damo. Hrabra bodi metlo vzami in lopni ga.

Poročilo iz deželne porodnišnice v Zalogu: Naravna Franc Jožef-ova grenčica je mnogokrat in z najboljšim uspehom predvajala pri porodnicah. Učinek je bil vsakokrat veseljivo odvedljiv in se lahko smatra „Franc Jožef-ovo“ grenčico kot najboljše odvajalno sredstvo v otroški postelji.

641

Novice.

Kmetje pozor! Zopet opozarjam kmetov, naj ne prodajajo pridelano seno in slamo pod ceno. Časi so prerosni, da bi zapravljali še seno, kar imamo. Kdor je pa prisiljen prodati, naj poive prave cene pri zvezki kmetijskih zalog v Gradcu („Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Graz, Franzensplatz“). Sej tudi inzerat ptujskega okrajuvega zastopa v imenu številki!

Sladkor zopet dražji. Kakor smo že poročali, podražilo se je sladkor 3krat v par tednih. Vrili so to združeni sladkorni karteli, katerih sladkorovo delo nikdo ne vstavi. Zdaj so cene zopet zvišali in znaša to zvišanje 8 krov pri 100 kilogramih. V trgovinah so momenti zvišane cene uvesti. Koliko časa bode vlada v roparskem odiranje vbogega ljudstva še mirno pozvala? Ali je res požrešnost posameznih velekapitalistov več vredna nego vsi ljudski in-

teresi? Ali je ljudstvo res le ovca, ki se jo izroča kapitalističnemu mesaru?

Amerikanci, pozor! C. k. štajersko namestništvo nam piše: Bančna firma P. V. Rovinianek v Novem Yorku in v Pittsburghu zapadla je začetkom tega leta v konkurs. Vsi tisti, ki imajo do te firme še kakšne zahteve, naj se obrnejo direktno na c. in kr. avstro-ogrski konzulat v Novem Yorku ali pa v Pittsburghu.

Svinjereja v planinskih deželah se je pričela prav lepo razvijati. Na prvem mestu stoji Štajerska, kjer se je leta 1910 skupaj 678.910 svinj štel. Potem pride Nižje-Avstrijska z 580.231 svinji. Zgornje-Avstrijska z 281.507, Koroška z 170.040, Kranjska z 107.836, Tirol in Vorarlberška z 70.047 in Salzburška z 15.342 svinji. Na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem bi se lahko še enkrat toliko svinj izredilo, ker so v teh deželah pogoji za svinjerejo istotako dobrati kakor na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Ali za pametno gospodarsko delo so se naši glasoviti „ljudski zastopniki“ vedno premalo bri-gali!

Iz Spodnje-Stajerskega.

V Ptiju imel je občinski svet pretekli pondelek zopet svojo sejo, na katere dnevnem redu je bila, volitev mestnega predstojništva.

Letošnji cesarski manevri.

Die Stärke der am österreich-ungarischen Kaisermanöver teilnehmenden Armeekorps

VI. Korps (Kaschau)	X. Korps (Przemysl)	XI. Korps (Lemberg)
39 Bataillone 30 Eskadronen 96 Geschütze	36 Bataillone 24 Eskadronen 96 Geschütze	43 Bataillone 42 Eskadronen 96 Geschütze

Kakor znano, vrili so se letošnji končni manevri avstro-ogrskih armade na galijoško-ogrski meji v času od 2 do 16. septembra. Vodil jih je sam prestolonaslednik vojvoda Franc Ferdinand. Kot komandanti posameznih armad so bili: general infanterije nadvojvoda Alfred, general infanterije Liborn'ski vitez pl. Frank. Ker tezeta letos vsled svoje bolehnosti manevrov ni mogel

udeležiti, odpadel je t. zv. cesarski glavni quartir (Kaiser-Hauptquartier); na njegovem mestu so imeli "posebni kvartir" (Manövergästquartier) pod komando generala obersta Kutschera. Kakor rečeno vrili so se manevri v obmежni karpatski pokrajini. V teh krajih še niso nikdar manevrov. Manevri so bili tako težavni, ker so pota zelo slaba in je tudi prebivalstvo le po malih

Erzherzog Franz Ferdinand

Schiedsrichter
und Führer im
österreichisch-
ungarischen
Kaiser manöver
1911.

Erzherzog Friedrich

G.J.R. Frank

G.J. Schoedler

G.J.R.v.Kummer

G.J.R.V.Ziegler

Kakor znano, oddožil je dosedanji dolgoletni župan Jos. Ornig zaradi raznih nasprotij pred okroglo 5 meseci župansko čast. Potem so se vrstile občinske volitve, pri katerih sta nastopili dve kandidatni listi. Zmagala je pa t. zv. „Ornigova stranka“ sijajno v vseh treh razredih in pustila svoje nasprotnike v nepričakovano občutni manjšini. Pri pondelkovki občinskega sejbi bil je naš Ornig zopet ednoglasno za župana, Joh. Steudete pa zopet ednoglasno za podžupana izvoljen. Obadvaya sta tudi čast sprejela. K tej veseli izvolitvi je prebivalstvu le čestitati. Kajti to mora tudi sleherni slepec priznati, da je osebna moč in gospodarska eneržija Orniga velikanski dobiček za mesto. Kar je Ptuj, to je napravil župan Ornig v zvezi s Stendtejem in drugimi sodelavci! Mi se sicer ne vtikamo v mestne prepire, ki povsod nastanejo; ali zdi se nam, da je ta izvolitev zopet krasni dokaz zaupanja, ki ga ima ptujsko meščanstvo do Orniga in Steudteja. Za to naj bi prvaški listi, ki tako hlastno vsak škandalček poberejo, raje molčali. Opoziciji v Ptiju je gotovo najbolj škodovalo, da so ji prišli „značajni“ ptujski pravki preblizo... Pričakovati je, da bode zdaj v Ptiju mir nastal v prid gospodarskemu razvitku mesta. Še enkrat pa čestitamo iz srca izvoljenima gospodoma kakor tudi volilcem!

Klerikalci proti ljudstvu. Mi gotovo nismo prijatelji tistih nevednežev, ki mečejo vso krvido nad vladujočo draginjo na kmety. Nasprotno smo prepričanja — in smo dajali temu svojemu prepričanju tudi že skozi leta sem izraza — da pod splošno in vedno večjo draginjo rayno tako delavec in obrtnik, kakor tudi kmeti trpijo. Draginja je splošno žalostno znamenje naše dobe. Ali vsekakor ne more danes niti najhujši slepec zanikati, da draginja vlada. V vseh kotih in krajih čutimo to draginjo, povsod jo opazujemo in celo na ulicah se že v obliki krvave bede ter revščine pojavlja. Draginja je, draginja imamo na vseh straneh in vsi sloji ljudstva jo čutijo. Vsled tega pa bi bila tudi prva skrb tistih, ki so poklicani, zastopati ljudske interese, da se za draginjo pobrigajo in da skušajo kolikor mogoče njene žalostne posledice odstraniti. Poklicani so v ta namen v prvi vrsti državni in deželniki poslanci. Ti bi imeli skrbi, ker so zato izvoljeni in plačani. Ali kakšno stališče zavzemajo slovenski poslanci v teh časih draginje, ki mora povzročiti lakoto in upor? Odgovor je tako ejster, da mora razburiti in najmirnejše srce. V deželnem zboru so slovensko-klerikalni poslanci onemogočili vsakolo deli in tudi zanaprej hočejo s svojo zločinsko obstrukcijo to svojo brezvestnost nadaljevati. Naši kmetje vedo prav dobro, kaj pomeni obstrukcija v današnjih časih. In zato se zgrajajo nad počenjanjem sitih slovenskih poslancev. Ali še hujše se je zgodilo. Splošni draginji zamogel bi v prvi vrsti državni zbor odpomoči. Tam bi bilo treba sklepati postave, s katerimi bi se grozoviti bedi vsaj deloma od pomoglo. Vsak dan prinaša hujšo bedo in vsak dan zamujenega dela je naravnost greh nad ljudstvom. Celo vlada in z nje vse stranke, ki imajo resno voljo za gospodarsko delo, so tega mnenja. V ta namen je tudi ministerski predsednik baron Gauthsch sklical posvetovanje voditeljev posameznih strank. Na tem posvetovanju se je razmotrivalo vprašanje, je li naj se skliče takoj državni zbor ali ne. Skoraj vsi poslanci so rekli, da je beda v ljudstvu tako velikanska, da je na vsak način treba sklicati zbornico. Edino slovensko-klerikalni poslanci so se izjavili proti sklicanju državne zbornice. Vstal je namreč kaplan dr. Korošec in je govoril proti sklicanju zbornice. Z drugo besedo povedano: slovenski klerikalni poslanci so zadovoljni z draginjo, z lakoto, z bedo, s stradanjem vbogega ljudstva. Popolnom zastonj in brez dela hočejo svojih 20 krov nadan vleči, — ljudstvo pa naj in lakoti in v revščini pogine!!! To je krščanska ljubezen slovenskih klerikalnih poslancev! Tako „zastopajo“ to „dobro slovensko katoliško ljudstvo“. Seveda, dr. Korošcu se ne godi slabko; on se „zdravi“ v teh ali onih toplicah ali pa obmetuje na dunajskem „korzu“ pol nage judovske babnice z rožicami. Pa če ves slovenski narod od lakote pogine, dr. Korošcu se zato ne bode slabše go-

XI. kor (general infanterije Franc Schoedler) je imel 43 bataljonov, 96 eskadron, 150 mašinskih in 288 kanonov. Vse skupaj je bilo na manevrih več 100.000 mož. Prvič se je manevrov udeležil tudi skupaj z rakoplove. — Mi prinašamo o ma-

nevrih dve slike. Prva kaže moč in sestav köröv, ki so se manevra udeležili. Druga slika pa prinaša slike po glavitnih vojaških vodij, na levi strani zgoraj pa ono bodočega avstro-ogrskoga cesarja.

dilo. On živi, on potegnje plačo na desetih straneh, on se masti na ljudske stroške, — ljudski vdihlaji pa so mu toliko vredni kot mackine solze! Par dni pozneje, ko je dr. Korošec v imenu slovenskih poslanov izdal interes slovenskega ljudstva, je tekla na Dunaju ljudska kri. Res, čuda ni, da se pametni može z gnušom odvračajo od te slovenske „politike“, ki pozna le svoj žep in svoj dobiček... Kmetje, obrtniki, delavci v slovenskih pokrajnah, z upomnite si izdajstvo slovenskih poslancev. In kadar pridez z njimi skupaj, povejte jim svoje mnenje. Povejte, da smatra slovensko ljudstvo te slovenske poslance za svoje politične rabe!

Dr. Korošec in ljudstvo. O izdajstvu klerikalnega slovenskega poslance dr. Korošca piše slovenski list „Zarja“ dobesedno: „Ali vendar se je moral na konferenci zglasiti katoliški pop in ta pop je seveda moral biti član neslovenske in protiljudske bande, ki se je sleparško krstila z imenom slovenske in ljudske stranke. Dicni dr. Korošec, ki trobi „krščanstvo“ po Stajerskem ter je nekdaj hotel postati po vzorcu drja. Kreka „socialen“ pop, je hotel ovirati sklicanje državnega zbora, gotovo ne kar po svoji plitvi modrosti, ampak na ukaz „krščanskih“ generalov svoje nekrščanske tolpe. Toda glasnik pobožne garde oderuhov se je vrezal. Klerikalci so doživeli prav občutno blamažo, ki je že močno podobna hudemu porazu. Kompanija, ki si domislila, da je vuela vso politično modrost v zakup, ni samo hudebna, temveč je tudi duševno nespособna in nezrela. Zatelebani v svoje skozinskoz egoistične, povsem materialistične cilje, ki niso imeli nikdar nič opraviti z duševnostjo, kaj šele z resničnim verstvom, so klerikalci slepi za vsa zgodovinska znamenja. Ko je junaska Korošec v petek na seji vstal, se mu ni niti sanjalo, da je od zadnjega zasedanja minul že poldrugi mesec in da se je v teh šestih tednih zgodilo več nego včasi v celih letih.“ — Tej pravični obsodbi delavskega lista nimamo ničesar pristaviti. Kajti v sliki so interesirani na sklicanju in na dela-zmožnosti državne zbornice. V tem tiči najhujši greh klerikalnih izdajalcev!

O razmerah v okolici Celja in o počenjanju tamošnjih zagrženih prvakov piše list „Arbeiterwille“, kateremu se gotovo ne more očitati nemškutarstva, dobesedno sledi: „Nekdo hotel je svojega sina v celjsko meščansko šolo dati; v svrhu oprostitve od šolskega plačila potreboval je ubožno spričevalo. To spričevalo se je le nemško pisalo, kjer je tudi šola nemška. Občinski urad celjske okolice bi moral spričevalo potrditi. A kjer ni bilo v slovenskem jeziku spisano, ni hotel prvaško-klerikalni občinski tajnik Perc spričevala podpisati. Upati je, da bode temu gospodu oblast pojasnila, kako mora uradovati. Nam se sploh čudno zdi, da stoji tako nezmožni človek na takem odgovornostnem mestu. Občina s tako velikim številom prebivalstva potrebuje gotovo družega moža. Mi bodoemo še delovanje tega lakaja opata Ogradi natanko pojasnili.“ — Tako piše socialistični list, ki stoji v najhujši borbi s celjskimi meščani, o sramotnih razmerah v občini Celje okolica. Mi nimamo temu poročilo ničesar pristaviti, upamo pa, da se delavce zaradi prvaško-zagrženega „prepričanja“ enega Perca ne bode še nadalje šikaniralo!

Prvaška zagrženost rodi v nekaterih krajih prav čudne plodove. Med te hude slovensko-klerikalne zagrženice spada tudi posestnik Franc Arnuš v Žetalih. Ta mož menda misli, da je klerikalcem prav vse dovoljeno. Pred kratkim se je preprial z nekim drugim posestnikom, kjer je bil ta dovolj pameten, da je svojega sina v lastno korist v nemško šolo pošiljal. To je Arnuša tako hudo jezilo, da je pričel na najgršči način čez nemške šole psovati in žlobodrati.

Konečno mu to še ni bilo dovolj. Pričel je vsled tega tudi cesarja žaliti. To pa seveda tudi najvernejšim klerikalcem ni dovoljeno in zato je bil Arnuš pred okrožnim sodiščem v Mariboru zaradi žaljenja veličanstva na 3 meseca težke ječe obsojen. V ječi si bode pač svojo prevročo prvaško kri malo ohladil. Iz celega slučaja pa je razvidno, da živi v srcu naših zagrženih prvakov vedno neko grdo in neopravljeno sovraštvo proti Avstriji in cesarju. To je pač vzgoja tistih hujščev, ki bi iz „narodnih ozirov“ radi Avstrijo razbili in se s Srbi ter z drugimi balkanskimi narodi združili!

Adio! Klerikalni list „Untersteirische Volkszeitung“ v Mariboru je te dni izdihnil. Poroča se, da so list nemški naprednjaki nakupili. Klerikalci imajo s svojimi listi pač hudo smolo!

Mariborski okrajni zastop, pri katerem so v zadnjih volitvah naši somišljeniki zmagali, je izvolil za načelnika župana dr. Schmider. Za namestnika bil je dr. Kornfeld, za odbornike pa dr. Krenn, P. Kammerer, V. Schäffer, K. Nasko, D. Petlar izvoljeni. Čestitamo!

Umrla je v Ptiju splošno znana in prijavljena gospa Ernst, hišna posestnica in gostilničarka pri „Judennazlu“. Trpela je dolgo. Bodlji zemljica lahka!

Popravek. V izkazu daril, ki smo jih sprejeli za posestnika J. Osenjaka na Ptujski gori, kateremu je strela dva konja ubila, izpustili smo eno točko. Firma L. F. Slawitsch & Heller je namreč tudi 2 K darovala.

Automobil mlinarja Majdiča prestrašil je v bližini Gornigrada konje posestnika Irmančika iz Arpol. Posestnikov sin Matija je padel pod voz in bil težko ranjen. Proti šoferju automobila napravilo se je kazensko naznani.

Hrvatska vas pogorela. Iz Ormoža se poroča, da je v hrvatski vasi Virje 20 poslopij pogorelo. Škoda je jake velika.

Pred celjsko poroto je stal trboveljski pazarnik Fait, ki je svojo ljubico Marijo Nick iz ljubosumnosti ustrelil. Porotniki so Faita polnoma oprostili. — Na cesti iz Vidma v Zdole napadel je Rok Knez kmeta Joh. Omerzu in ga je hotel umoriti ter oropati. Tudi je izvršil razne sleparije. Komaj 16 letni lopov bil je na 3 leta težke ječe obsojen.

Pod voz padel je pri Velenju posestniški sin Janez Šmon in pridobil smrtnonevarne rane.

Pijanec in revolver. V pijanosti grozil je posestnik Janez Rozman v Smohorju svoji ženi in otrokom z revolverjem, tako da so ga morali orožniki v zapor odgnati.

Požar. V bližini Ljutomerja pogorelo je posestnikoma dr. Rossich in Stainko en oral gozda. Vrla požarna bramba je nevarni ogenj pokončala.

Hrvatske roparje Kastran, Plantosec in Hajba so orožniki zaprli. Roparji so celo vrsto posestnikov v rogaškem okraju, zlasti v Gorjaku, obkradli. Nikdo se jim ni upal nasproti stopiti, kjer so bili vedno dobro oboroženi.

Pobegnil je iz mariborske bolnišnice Ferdinand Švarcbartl iz Celnice, katerega zasleduje sodnja zaradi uboja. Bil je težko na nogi ranjen in vendar je pobegnil.

Zaradi „politike“ so se v Vel. Pirešici stepli. Janez Medved je Sredenška s polemom težko ranil, Rezman pa s kamenjem Podversnika. Vsi se bodejo morali pred sodnijo zaradi svojih političnih „argumentov“ zagovarjali.

Na lov hodil je posestnik Jožef Artič v Rogatcu, brez da bi imel za to dovoljenje. Zaprli so ga.

Ukradel je hlapec Kranjc posestniku Usen v sv. Petru S. d. 20 kil hmelja.

Brezsrečna baba. V Rogatcu živel je Martin Aksman z neko Marijo Eberl v divjem zakonu. Te dni je težko obolel in vsled slabosti v vodo padel. Priležnica ga je pustila v mokri obleki in čez par dni je revez umrl.

Samomor. V Loki pri Št. Janžu dr. se je obesil kočar Pavel Lamprecht. Hišni lastnik mu je stanovanje odpovedal, ker je bil zapravljevec. To ga je gnalo v smrt. Ko so ga mrtvega našli, imel je roko v zanjki; gotovo si je hotel v zadnjem hipu še pred smrto rešiti, pa je bilo prepozno.

Lep občinski predstojnik je Luka Murko v Vrhu pri Rogatcu. Nakupil je živino v okuženih hrvatskih krajih. Ko je potem tudi v njegovem hlevu izbruhnila kuga na gobcih in parkljih, ni tega naznani. Zato se bode moral brezvestni možkar pred sodnijo zagovarjati. Kako veliko škodo zamore tak brezvestne svojim sosedom in sebi povzročiti!

Detotor? Iz Vranskega se poroča, da je posestnikova hčerka Marija Prijatelj v Polzeli porodila, otroka pa baje umorila in zagrebela. Zaprli so jo. Preiskava bode dognala, ali je prisel otrok mrtev na svet, ali pa se je izvršil detotor.

Dva dečka na enem kolesu. V celjski okolici se je peljal šolar Ciril Planko z nekim tovarišem na enem kolesu. Padla sta in Planko se je težko ranil.

Iz zapora pobegnila je v Kozjem zaradi tatvine portula Jula Gradišnik.

V Muro padla in utonila je v Veržetu gluhenama Marija Prelog. Na ogrski meji so mrtvi iz vode potegnili.

Od sodnije. Rogaški tajnik Zivny je bil obtožen zaradi poneverjenja javnega denarja in zaradi nevarne grožnje. Ali sodnja ga je oprostila, kjer baje takrat ni bil duševno zdrav.

Karbol v vodnjak nalil je neznanc posestniku Štefanu Založnik v Oplotnici. Gotovo je to neki posestnikov sovražnik iz maščevanja storil.

Lep čin. Uradnica Berta Kallus v Mariboru najdala je 300 K denarja, ki jih je izgubil v vrnila. Na njo odpadlo odškodnino pa je darovala mestnim revežem.

Delavske nezgode. V fabriki g. Westen v Celju se je delavec Joh. Arsenšek s plehom jako nevarno vrezal. — V isti fabriki je vrgla mašina delavca L. Regner hudo ob tla in ga je težko ranila. — V fabriki za steklo v Hrastniku padla je delavcu Maksu Medved lesena stena na glavo; pretresla mu je možgane in ga tudi dragače težko ranila. — V trboveljski jami pa se je rudar Karl Vodovnik s sekiro prav hudo poškodoval.

Iz Koroškega.

Vel. Strmec. Piše se nam: Žalovali smo, ko nas je na ukaz od zgoraj zapustila fajmoštrova kuharica, preselivši se v Lipo. Veselimo pa se, da še ob večernih obiskuje fajmoštro, ker je to manj nevarno kot po dnevnu. Posebna tolažba je za nas vendar le njen odhod, ki nas navdaja z zaupanjem, da se uresničijo naše želje in ne postane pri nas nobena zmeščjava...

Lipa nad Vrbo. Sprejeli smo sledi: Še zdaj smo zvedeli, da ljudsko štetje po takojšnjem nadučetju ni dopadol prvaškim črnouhom. Fajmošter Nagl je menda priporočal uradom za zaupnega moža nekega posestnika Franceta v Lipi, ki ga ni in ki je imel držati pravke, da bi se ne razutekli. Ko so uradi pritožbam prvakov vendar le ustregli in ko je čez petdeset značajnih mož iz sv. Dežele in Zabukorja smedlo in požrlo svoj prej priznani občevalni jezik, zavladalo je v taboru prvakov tako veselje, da so predstavljeni v Srejah znano Vinkovo igno: „Pijmo ga, zakaj pa smo študirali“, tako nartno in mojstrosko, da je utrujeni, igralcem črte pisajoči ravnatelj vpil: „Prmejdun ljudje, že komaj pišem. Če bo tako naprej šlo, bom moral imeti pisalni stroj.“

Lipa nad Vrbo. Piše se nam: Kmalu bodo pri nas občinske volitve. Volilni imenik že leži na vpogled in fajmošter Nagelj ga je že vzel

treba mu tegi ni bilo, ker se tukaj v pusti nič prislužiti. Previdnost pa je vendar nati modrosti. Njegovemu sobratu se ne čuno, ker sila lomi želeso. Naš fajmošter naj pozabi, da je nevarno izpostavljati se puščam. Nega boja posebno za njega, ki mu njegovi dozdaj pri nas niso pridobili vključ štampanu v litrom nobene prijaznosti. Renčati iz malo pomaga in dostojno ni študiranih. Cerkev ni kraj za oklice klepetanj. Kaj so farmani zato, če kdo donaša fajmoštru obdržanje brezobnih babur. Fajmošter pa bi ne imel tako pitati, ker, kar je res, se ne predelati in če ni res, so za popravo drugi, ki nimajo žegna. Da se repenči včasih ne vožje sena ob nedeljskih popoldnevih ne zamerimo, ker kdor ne zna potreb ljudstva, z ljudstvom ne čuti. Bog ne zahteva spolnje postav z veliko škodo podložnih; ali naš fajmošter se jezi in je pohujšan, ako ne vidi pogrenjenih hrbitov pred svojim gospanskim "jaz". Je njemu do kmeta, on hoče imeti pičico. Kaj je njemu do pomanjkanja delavnih, on sena nima. Kaj je njemu do tuje škode, ne tripi. Kaj bi gledal naprej, ko pogled tudi nese. Radovedni smo, ali bi ne sprejel nedeljah naporno prisluženega denarja za sporna cerkvena opravila, ali celo kot dar na obimovito farško mizo. Dokler ne vidi več ljubezni do ljudstva kakor do dežja, mora nihče ne verjamev in če bi tudi imel več hrvaških ciganov v hlevu še eno zimo, ne mora imeti. Kjer je ni, rojijo se muhe, tako sitne, da nadlegujejo celo oblasti. Malo strupenega sladkorja in muhe popolnoma brenčati. Žugati z odhodom iz fare, če mani ne rajajo, kakor fajmošter žvižga, je mogoče. Nam se pa zdi, da je grozje prekislo, je previsoko. Dokler ni boljšega kraja za doživljaj se navadno gospodje s sedajšnjimi. Kakor nam znano, nima excellenza, skošek Kahn tajnika. Hofkaplan vendar zatoj na delo, ki je bolj zaslужivo kot ugovanje brez uspeha.

Podravlje. Piše se: Črnuhi, prvaki, panasi in ljudje enake vrednosti vtikujejo nosove sod, kjer upajo izvohati, kar bi hasnilo njihom sebičnim namenom. Mastiti se hočojo po poskuceptu na tuje stroške brez ozira na sveta. Hinavščina, kujskanje, denuncijacije, vredovanje in obrekovanje so navadni pripotiti takih edincev in zato so sami odgovorni, njihova neobdačena obrt roditi le trnje in žal. Tukaj se posebno pogosto opazujejo shodi mestniki, katerih udeleženci ne vidijo bruna očeh, zato pa tembolj jih tlači pezdir na sosedov. Zirani od jeze in zavida kličejom, da bi napravile red in bolj vplivale na vredovanje postav, — seveda le tje, kjer jim žalbo in dragu — sami dasiravno pristni ustvari, zatajijo včasih ne le dajati cesarju, ne cesarjevemu, temveč tudi Bogu, kar je mogoče. Pometajo pred durmi bližnjega, a lastne rame ne zapazijo, dasiravno jim presega ušesa. Še ne, vpijejo in njihova dejanja kažejo, da je vera deveta briga. Pravi, pravcati farizeji, včasih vneti za božjo čast, v resnicu le pijkev, a krv v gujusne pošasti v starstvu.

Sreje. Dobili smo sledče vrstice: Nante: "Vam je dovolite dolomit malenkostno vprašanje! Vam je podoben strmski kaplan?" — Janko: "Jamo, kako fino vprašanje. Finejše kot tančica, kero se je oblačil svetopisemski bogatin." — Vam pa tudi resnično pikantna skrivnost. Vam je torej vprašati njegovo mater, ali naroči njegove podebenke." — Nante: "Starški, vi Janko. Kaj pa ljudje pravijo?" — Janko: "Ne zamerite, če rečem, kar slišim: Vam je sličnost zločetom, da si tudi še brkov

nima." — Nante: "Imam samo čikl in gatije še cele, ali nič ne de, pojdiva na Peščenje! Radoščnost me žge. Bog in narod, frdamen hica!"

Vernberg. Pišejo nam: Občinske volitve niso povzročile posebne spremembe. Pokazale so le še bolj očitno kot pred tremi leti, da generalje brez vojakov zgubijo šaržo. Prvaki imajo dovolj pašnikov in že v petek, dan volitve v tretjem zboru, so kajžniki brezovirno pasli na prvaški zemlji, kar bi drugikrat imelo vpijoče posledice. Vsak kot so prvaki pomedli v dosego pooblastil. Celo gospa Moro iz napredne Vrbe je pomagala farjom, davši pooblastilo strmškemu fajmoštru, ki mu bo isto toliko pomagalo, kolikor gospoj njegova zapuščina. Gliha vkljup štriba! Strmški, prej jako bolejni učitelj, ob počitnicah imenitni hribolaze, je privilekel pooblastilo iz kraja divjih koz. Pa je komisija temeljito obsojevala pooblastila naprednjakov, sliši šteti v zaslugu dragniškemu Košetu, ki je z rokama tako mlatil in njiju vzdigoval, kakor da bi hotel Nemec pooblati strop v sobi ali udrihati na tamburico. Pri Gašpariču so ljudje mislili, da je licitacija. Tako so si tje pred volitvo prvaški barantavci podajali duri. Mojca Črnjaka v Dolah se je vsaj zdaj potegnila za vero, ker drugokrat nima časa. Suštarčinja istotam je tudi boljši del izvolila. Tamburice ležijo v prahu in bleda luna tudi ne potrebuje dvomiti nad njeno pobožnostjo. Kristof ji dokaza, da ji je le za božjo čast. Vse na svetu je minljivo, bodi si tudi ameriški denar. Naj slavček žvrgoli izza grmovja pri potoku ob poletni, topli noči in vetrč ljubko naj šepeta v košatih kronah ob cestnih dreves, najbolj je vendar nabirati zaklade, ki jih različni tatje ne ukrajejo. Zato ni je boljše priložnosti kot občinske volitve ali procesije za suhi dež. Da se prevzvišeni naš fajmošter Gabron ohrani širji javnosti, je gotovo v njegovem interesu. On ni klerikalec, ker klerikalci lažajo kakor hudič in goljufajo iz principa. Na Malo Gospojnico je kot vzoren duhovnik precej hitro opravil molitveno uro za dobr izid volitve. Politika v molitvi pa ne rodi dobrega sadu. Tudi tukaj je bilo žebranje takoj močno, da ni samo prekučnilo županski prestol očku Šarvicelju, temveč istega samega izbacnilo iz odobra. Očka Šarvicelj je vodja podravlske črne kase in kot taki je resnično pridobil za prvaško stranko, dasiravno še na drugem mestu, precej zaslug. Klerikalni stranki nobeno sredstvo ni preslabo, da se iznebi neprijetnega moža, posebno pa konkurenta. Hvaležnost pozna klerikalci le iz poganskih časov.

Kolo ukradel je krčmarju Malle v občini Augern neznani tat. Kolo je vredno 100 K. Iz strahu umrla je posestnica Jožefa Oberrauner v Baldramsdorfu. Splašil se ji je konj in revica je prišla pod voz z mrvo. Vkljub temu, da ni bila hudo ranjena, je vsled strahu na srčni kapi umrla.

Ukradla je Jožefina Lavtišer v Beljaku svinemu ljubčeku Jakobu Piber hranilno knjižico za 100 K in uro. Potem je brez vse ljubezni izginila.

Gozdn požar nastal je pri Göriachu. Ogenj je napravil za 5000 K škode. Začgali so otroci, ki so se z užigalicami igrali. Obenem je pričelo pri posestnici Kohlmaier goreti. Pogorelo je troje poslopj z vso krmo in nekaj živine. Skode je za 1600 K.

Velika tativina. Fiakerju Pusarnik v Trbižu je neznaneč iz zaprite kamre 840 K ukradel.

Smrt v gorovju. Iz Zgornje Bele se poroča, da je posestnik sin Franc Payer v gorovju ponosrečil. Mrliča še niso našli.

Rop. Hlapce Valentin Kasolnik in delavec Franc Krasnik napadla sta v sv. Rupretu pri Velikovcu "rastlbinderja" Štefana Adamšek in mu oropala 9 K. Roparja sta že v lukaji.

Ogenj je uničil vsa poslopja posestnika Golob pri Spodnjem Drauburgu. Tudi 20 ovc je zgorelo. Skode je za 8000 K. Govori se, da je nekdo nalašč začgal.

Pretep. Znani prvaški hujščari Adam, Peineg, Vravnik in Grubelnik so povzročili v Spodnjem Drauburgu zopet pretep, pri katerem je bil delavec Treun z nožem na glavi težko ranjen. Napadalec se je deloma zaprlo, deloma pa sodnji naznani.

Porotno sodišče v Celovcu je pričelo 18. t. m. s svojimi obravnavami. Hlapec Jože Steiner v sv. Salvatorju je začgal iz maščevanja gospo-

darsko poslopje župana Knapsch in napravil na ta način za 9000 K škode. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. — Na 18 mesecev težke ječe bil je 45 letni hlapec Primož Florianz iz St. Vida obsojen, ker se je na nečloveški način nad nekim 12 letnim dekletom zaregil.

Desertziral je od deželnobrambenega regimeta v Celovcu infanterist Miha Rampold, doma iz okolice Voitsberga.

Krvavi maneuver. V Lavamündu so se huzarji med seboj stepli in so enega svojih tovaršev težko ranili. Potem so ga pustili brez pomoči na dežu v prostem ležati. Šele drugi dan so krvavečega vojaka v bolnico odpeljali.

Tativne v cerkvi. V Maria-Saalu ukradel je neznanc dekli Juliji Pekasnik denarnico, v kateri je bilo 70 K. — V sv. Tomažu pa je nekdo posestniku Kokarnig 300 K ukradel. — V Spodnjem Drauburgu so tativi posestniku Rudolfu Domaingo mnogo sadja in zelenjave pokradli.

Zobna krēma

KALODONT

Ustna voda

O draginji.

Kmetski državni poslanec Erhard Lischka imel je p. kr. zanjeni govor o današnji draginji, kateremu posnamemo zlasti sledeče važnejše točke:

Gotovi ljudje isčijo vroke mesne draginje v oderuštvu z živiljenskih sredstev, za katerega so baje kmetje v prvi vrsti odgovorni. Ti ljudje upajo temeljito pomoč po neomejenem uvozu argentinskega mesa ter odprtju moj.

Temu nasproti pa je resnično sledeče:

1. Draginja se ne raztegne edino na meso in sploh kmetijske priedelke, kajti v zadnjih 10 letih so vse živiljenske potrebuščine nerazmerno v ceni narase. Omenimo le cene obuval, klobukov, oblek in stanovanj.

2. Svoj izvir ima draginja v zvišanju delavskih plač, v majini kupni moči denarja in brezvestnem izkorisčanju od strani baronov premoga in želesa, v trutih, ki uničujejo ljudsko blagostanje.

3. Ker ima velekapitalistični način izkorisčanja v vseh državah svoje mogučne zastopnike, je tudi draginja ravno v najmodernejših državah (kakor na Francoskom in v združenih državah severne Amerike) splošna. Ravno v Ameriki so "trusti" (zvezek velekapitalistov) v zadnjih letih cene svinjskega mesa za 32%, govejega mesa pa celo za 60% zvišali. Ali ravno v severni Ameriki je ono gibanje zmagal, ki prepove uvoz argentinskega mesa; tam so ravno mnenja, da država, dokler ima možnost, da si sama potrebi proviant preskrbni, nikdar ne sme biti odvisna od uvoza iz inozemstva. Zato se tudi v severni Ameriki v zadnjih letih naravnost velikanske svote za izboljšanje domače živinoreje izdalo.

Neverjetne svote denarja se odtegne državi tudi po karteli, n. p. po želesnem kartelu. Angleži gradijo n. p. vsak svojih velikanskih vojnih parnikov za 12 milijonov cene nego mi na Avstrijskem. Zato so pa tudi n. p. akcije Praske železne industrije od leta 1881 sem od 184 K na 2.830 K narase, akcije alpske montan-države pa od 311 K na 774 K.

4. Dokazano pa je nadalje, da so družbe, ki se pečajo z uvozom mesa iz Argentinijske v zvezi z onimi velekapitalisti in njih nasledniki, ki so leta 1889 do 1890 s sepravljo velikanske svote denarja iz Evrope tja spravili. Takrat je znašal državni dolg v Argentinijski, ki šteje le 4 milijone prebivalcev, 700 milijonov kron, tako da se niti obresti ni moglo plačavati in da je prišlo vsled bankerata tisočero ljudi na beraško palico. Zdaj so velekapitalisti gospodari v deželi.

Ako se hoče torej proti draginji pametno nastopati, potem se mora v prvi vrsti domačo živino ohraniti in zboljšati. Ako bi se to že preje spreviedlo, potem bi bile žalstne posledice leta 1904 že davno ozdravljene, potem bi nam ne bila letos kuga na gobcih in parkljih za 80 milijonov kron škode napravila in potem ne bi prišlo do zvišanja cen ter do pomanjkanja mleka. To pomanjkanje nam že grozi, kajti kjer ni krme, ni kratev in ne mleka. Mleko je najboljša hrana za otroke in važnejše od mesa. In mleko ne moremo uvažati iz Argentinijske ali od kje drugod.

Bismarck je na Nemškem vstvaril krepko kmetijsko politiko in Nemčija je postal tako krepka in bogata. To pot treba je tudi naši politiki hoditi!

Vsaka dobra varčna kuhinja bi moralna imeti v zalogi Maggi-jeve kocke za govejo juho. Vsaka kocka — samo z velro vodo polita — da takoj delikatno govejo juho, kalero lahko vproabilje kakor druge domači prirejene juhe. Maggi-jeve kocke za govejo juho in 6 h so iz najboljšega mestnatega ekstrata in iz vseh potrebnih dodatkov pripravljene in zato so popolnoma gotova goveja juha v subi obliki. Kadar kupujete, pazite vedno na ime Maggi in varstveno znamko zvezdo s križcem.

Da se proti tuberkulozi uspešno nastopa, treba je splošno stanje bolnika izboljšati. Paziti je na pomanjkanje apetita. Vzrok tega je mnogokrat nečedna ustna vottina. V takih se bacili tuberkuloze hidro řinji. Zato treba zbole racionalo gojiti, kar je najboljše z Sargovinom kalodenkom, ki je splošno kot izbornem priznan.

Ni več dvoma, da so ure svetovno znane firme Max Böhnel, Dunaj, IX., Margaretenstr. 27/25 najboljše. Za 70 letnji obstoj te firme do dokazuje in naj bi se vsakdo v slučaju potrebe njo obrnih. Zahtevajte preje najnovješi, bogato ilustrirani cenik, ki se vsakomur zastonj in franko vpošlje.

Na zahtevo se pošlje muštri.

Dama

Steckenferd® lilijskim mlečnim milom (znamka "Steckenferd") od Bergmann & Co. Ičička a. E. Kos za 80 K se dobi v vseh apotekah, drogerijah in trgovinah s parfumom itd.

Pravo domače platno

(echte Hausleinwand)

dobi se v trgovini

Brata Slawitsch v Ptaju.

V vsaki hiši lahko izostanejo večne dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim prškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni pršek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbo dogmati.

Ako kupite izdelek tvrdke, katera Vam za pristnost jamči, tedaj boste gotovo prejeti zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni prški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni pršek je vsekakor

**Schichtov
pralni ekstrakt „Ženska hvala“.**

Loterijske številke.

Gradec, dne 16. septembra : 67, 44, 21, 14, 39.
Trst, dne 9. septembra : 71, 89, 37, 23, 55.

40—50 hl. vinskega mošta

belega iz boljših goric kupim direktno od proizvajalca. Najnizje ponudbe poslati na

Franz Aumann,
gostilna Taxwirt Reichenfels
na Koroškem.

891

Hiša in gostilna,
gospodarsko poslopje in kovačnica, vse zidano in z opeko pokrito, vse v dobrem stanu, sposobno za vsakega obrtnika ali trgovca, sploh ima lahko kupčijo za vse deželske pridelke, ker je na glavnih cesti Ljutomer-Ptuj, 1/4 ure od železniške postaje Moščanici, 1 ura od mesta Ptuja, — se proda pod ugodnimi pogoji; cena se izve pri **Simon Belšak** gostilnicar in kovač v Dornavi.

Ljudska kopelj mestnega
kopališča v Ptaju.

Cas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 13. ure popoldne.
1 kopelj z vročim zrakom, paro ali "Brausebad" z rjuho K.—60; postrežba K.—10.

Lepo posestvo, obstoječe iz novo zidane hiše, dvema gospodarskima poslopija, oba v dobrem stavb. stanu zraven novo prizidan svinjak. Zemljišče meri približno 18 joh, kateri obstoječi iz njiv, košenice na kateri hiša lepo sadno dreve je gozdov, kar tudi v vinogradom, pri katerem je zidana klet in lepo prešo. To posestvo je v občini Z b e l o v o (Plankenstein) blizu farne cerkve sv. Duh-Loče. Celo posestvo z vsemi potrebsčinami, to je vozovi, živina, sploh vso gospodarsko orodje ima cene 19.000 kron. Kdor hoče hupiti in si ogledati, naj se oglasi pri županu na Žbelovem (Plankenstein) pošta sv. Duh-Loče via Poličane. 890

Vpoštovajte sledeče vrstice:

Ako želodec slabu prebavi

in so vsled tega tudi druge funkcije organizma motene, potem se rabi uspešno balzam dr. Resa

Ako želodec ne prebavi, je vse truplo za delo nezmožno.

Priznano domače sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdravilnih zelenjav, ki pospeši apetit in prebavo ter milo odvaja, ki znači znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajanja, sedenja, bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kislina, krčevite bolečine, je dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo postavno varstveno znamko!

Glavna zalog: Apoteka

B. Fragner,

c. in kr. dvorni literanti, „k črnemu orlu“ Praga, Kleinseite 203
kot Nerudagasse.

Postava razpoložljivet vsak dan.

1 cela steklenica 2 K pol steklenice 1 K.

Po pošti proti naprej-plačilu K 1:50 se pošte 1 malo, K 2:80 veliko steklenico, K 4:70 dve veliki, K 8—stiri velike steklenice, K 22—pa 14 velikih steklenic franko na vse postave Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah. 939

888

Ura za verižico!

1 ura samo za K 190.

Zaradi nakupa velikih množin ur razpoložila spodaj stoječa eksportna hiša: eno krasno pozlačeno, 36 urno preciz. anker-uro z lepo verižico za samo K 1:90, kakor tudi 3 letno pismo garancijo. Pošilja po povzetju **eksportna hiša** ur F. Windisch, Krakova St. U.

NB. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Veliki priložnostni nakup, garantirano prava
jelenova brada (Hirschbart)
Krasni eksemplar temna, košata z tako lepino rajfom, 18 cm dolga, z okviro iz starega srebra in jelenovim „grandi“, šravga in regulirer skupaj samo kron 6.

Redka prilika! Pošilja po povzetju
L. Fenichel, Gemsbartbinder, Dunaj IX.
Altmüllerstrasse 3/123. 879

Pozor!

Kmetovalci, ne prodajte pod zgubo pridelano

seno in slamo,

če ste prisiljeni prodati, uprašujte zadržno zvezo kmetovskih zadrug v Gradcu (Verband landwirtschaftl. Ge nossenschaften in Graz, Franzensplatz) in boste gotovo pozvedeli natanko ceno. 886

Okrajni odbor v Ptaju,

dne 19. septembra 1911.

Načelnik:

Ornig m.p.

Stojte! Potniki, zastopniki! Hifite

Plačam za 1 garnituro 2:50 kron provizije. P naročbi na lastni račun oddam. Vam 6 krate trajno-per. garniture po K 1:30, ovratnik vinarjev. Brez kapitala uredi si lahko vsako razpr. hišo za trajno perilo in lahko najmanj 5—600 kron na mesec zaslubi. Kompletne po niške kolekcije t. Dopisnica zadostuje. Samo ekranati naplaček. Grosisti dobijo špecialni osn. Industrija za trajno perilo **Excelsior, Alteness Rheinl., Nemčija**. Največja in najstarejša fabnija za trajno perilo.

Hiša

v Pragerhofu, 5 minut od okrajne ceste oddljena, 1/2 orala zemlje, sadonosnik in vrt za vlenjavo, vodnjak z jako dobro vodo, se zaradi slučaja smrti proda. Vpraša se pri: Karl Zelar, Pragerhof 48.

Hiša na prodaj, obstoječa iz petimi stanovanji, klet in zraven tudi spadajoče gospodarsko poslopje, lepi vrt in tudi lepe brajde, katere da naščemo do dva polovnjaka dobrega vina; vse v najboljšem stanu. 20 minut od Celja proti Teharjem, tik okrajne ceste, prav v lepem kraju, takoj proda za 12.000 kron, polovica tega znesek se lahko vknjiži. — Več pove Peter Čater, hiša posest. v Čreti štev. 37, pošta Štore.

Proda se gostilna

z polno koncesijo in iztočom žganja (Brannwein ausschank), ležiča na glavnih cesti in v zelo lepi legi pol ure od mesta Ptuj; zelo sposobni prostor za trgovca. Zraven je tudi 6 oralov zemlje. — Več se izve pri upravnosti „Štajerca“ Ptuj.

Vinski sodi!

Kdor hoče nove, lepe, močne ajhane bratoste (8 obročov) kupiti, dobi jih zdaj za 10 h liter pri g. **Gedliczka**, občinska hiša v Ormožu.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasmni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta

1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.
Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Od
odd
gosp
lah
„Hot

K

880

OO

„Titania“

brzoparilnik za živinsko krmo

povsem iz kovanega
žeze in ježlenega

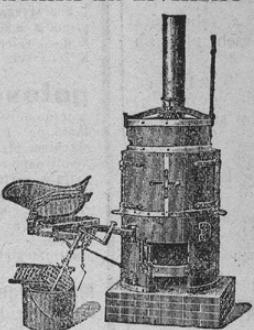
Nedoseženi hitri raz-
vitek pare.

Oddajamo na poiz-
kus.

Tisoči v rabi.

Titanina-Werke, Wels 135, Zg. Avstr.

Franz Asen, Gradec,
Mariengasse 22.

Največja špecialna tovarna za parilnike na Avstro Ogrskem.

Johann Steudte

sodar

— v Ptiju —

prodaja lepe

sode - polovnjake

iz najboljšega štajerskega kalanega hrastovega lesa, močnejše po 34 K, srednje po 32 K. Na-
dalje **vse vrste drugih sodov** najboljše
kakovosti ter po najnižjih cenah. Tudi
kujuje vse vrste lesa za sode in plačuje
zanj najvišje cene.

Rehna in poštena postrežba!

Zanesljivi

Mlinarski pomočnik

za takoj sprejme pri Johannu
Böhm, umetni mlin, Fram
(Franheim). 831

Čevljarski pomočnik

za delo za gospode in za dame,
šivanje in kovanje, so takoj
sprejme pri Joh. Berna, Celje,
Herengasse 16. 868

Mesto 16 kron samo 6 kron! 881

Max Böhnel, Dunaj IX., Margarethenstr. 27/25.

(Svarilo! Vsa originalna „Gloria“ ura ima zgorajno varstveno
marko in naj se ceneje slabše ponaredbe zvrne!)

Kupci pozor!

Lepo posestvo, pol ure od
mesta Maribor, je na prodaj.
Posestvo obstoji iz več hiš,
gospodarskih poslopij, njiv,
travnikov, velik, sadosonnika,
gozda, ter izdane viničarje
z lepin zemljiščem, kjer je že
ameriška trta nasajena, zraven
lepo sadno drejje, ki rado
rodi. Proda si iz proste roke;
več pove lastnik Friderik
Bräcko, Vodole, pošta Maribor,
fara sv. Peter. 884

Dekle

16 let starca, katera zna šivati,
išče do 1. oktobra t. l. službo.
— Naslov pove uprava „Šta-
jera“. 887

Šivilja

dobro izurjena, želi službo naj-
raje pri šivanju, gre tudi kot
hišnica. — Naslov pove uprava
„Šta- jera“. 888

Agenti!

Potniki, zastopniki in vse
osebe, ki to hočete postati ter
imajo znanje pri zasebnih kup-
cih, se takoj povod za pro-
dajo patentnega blaga, ki se
lahko odda in je v vsakem
gospodinstvu potreben, proti
visoki proviziji in fiksni placi
sprejmejo. Tudi kot postranski
zastopnik. Pon. pod Šifro „Neu-
heit 1911“ na Rudolf Moser,
ekspedicija anonc v Pragi,
Graben. 872

Zmenjava dovoljena ali denar
nazaj. 840

Učenec,

ki ima veselje do trgovine, se
tako sprejme pri Stefanu Toplak,
Jursinci pri Ptiju, trgovina z
mešanim blagom in deželimi
pridelki. 885

Učenec

možen nemščine in slovenščine, se sprejme pri

Stefan Zselezen

trgovina z železjem in špererijo. Ptuj na
Štajerskem. 882

sodar v kleti
kuharica in
hišinja

se sprejmejo pri

Simon Hutter v Ptiju. 875

Zastopstvo.

Od prvorazredne družbe za zavarovanje življenja
oda se zastopstvo za Ptuj in okolico pridnemu
gospodu. Prosilci prevzamejo to zastopstvo tudi
lahko kot postranski zastopnik. Ponudbe pod
„Hoher Verdienst“ na anončno ekspedicijo Josef
Heuberger, Gradec, Herengasse 1. 873

Konjski hlapec

sprejme se pri

V. Leposcha, Ptuj.

Dva krepla kovačka učenca

(Ring- und Kettenschmiede) se
sprejmeta pri g. Ferdinandu
Frankl, Studenci pri Mariboru.

pleha, vsled tega neu-
ničljiv.

Rabi se lahko vsako
snov za kurjavo.
70% prihranjenja
kurjave.

Išče se zastopnike.

Zahajevanje prošpekt.

Glavno zastopstvo za Štajersko:

Zastopniki in potniki!

Za obisk privatnih kupec z
blagom (tuhom) za gospode in
dame se proti visoki proviziji,
pozneje tudi proti fiksnu
sprejmejo pri prvi razp. tuba.
Ponudbe pod „Weltfärma
12462“ na ekspedicijo anonc
M. Dukes Nfg. Dunaj I./1.

Poštena prodajalka

mešane trgovine, veča slo-
venskega in nemškega jezika,
želi vstopiti v kako večjo trgo-
vino ali v kako filialko. Po-
nudbe pod J. J. prodajalka
Dolč-Mislina. 847

Konjski hlapec,

zanesljiv in priden, ter starejši
zanesljivi

kravji hlapec

se tako sprejmeta pri g. Aug.
Stanitz, gostilna in mesarna
na Bregu pri Ptiju. 847

Trgovski učenec

postejni staršev se tako
sprejme. Fran Kautié, Stude-
nice pri Policanah. 849

Isč se 862

Gostilna

v najem blizu Celja do Voj-
nika ali do Tramberka. Za pro-
dati ali v najem se da eno

malo posestvo,

nova hiša, 3 orale zemlje 5
min. od mesta Slov. Bistrica.
Več pove uprava „Stajerca.“

Hišno posloplje in ko- vačnica na vodi

in sadni vrt se zaradi prese-
litve za 6.000 kron proda.
Vpraša se pri Franu Slapar,
kovački mojster, Sebitendorf,
pošta Bleiburg, Korosko.

Pozor!

50.000 parov čevljelj 4 par
čevljelj samo K 750. Zaradi
ustavljanja pladi raznih več-
jih fabrik se mi je naročilo,
prodati večje število čevljelj
globoko pod izdel. ceno. Pro-
dam torej vsakomur 2 para
moških in 2 para ženskih če-
vlejelj, usnje, ruj, ali črno, ga-
loš. Kapen-bezac, močno ob-
kovana usnjava ita, velegaj-
najnov. Potniki, zastopniki in vse
osebe, ki to hočete postati ter
imajo znanje pri zasebnih kup-
cih, se takoj povod za pro-
dajo patentnega blaga, ki se
lahko odda in je v vsakem
gospodinstvu potreben, proti
visoki proviziji in fiksni placi
sprejmejo. Tudi kot postranski
zastopnik. Pon. pod Šifro „Neu-
heit 1911“ na Rudolf Moser,
ekspedicija anonc v Pragi,
Graben. 872

Zmenjava dovoljena ali denar
nazaj. 840

Učenec,

ki ima veselje do trgovine, se
tako sprejme pri Stefanu Toplak,
Jursinci pri Ptiju, trgovina z
mešanim blagom in deželimi
pridelki. 885

Franz Schönlieb,

Gewerbfabrikant und Fein-
büchsenmacher Ferlach (Kärn-
ten). Direkt nakupni vir mod-
lovske pušk, lancastre-pušk,
(Büchsenflinte) cd K 58 — na-
prej. Popravila, prenarde stro-
kovanja, zlasti nove cevi
z nedosežnim uspehom in nove
safte. II. cenični preplačno.
564

Reparature na šival- nih strojih

izvršijo se v naši delavnici
hitro v strokovanju. Singer
Co., akc. dr. za šivalne stroje,
Ptuj, Hauptplatz 1. Največje
v našestvu podjetje za ši-
valne stroje. Na vprašanja
vsake začeljeno pojasnilo.
Mustri šikanja in šivanja za-
stonj in franko. 363

Zastužek!!

2—4 K na dan in stalno skozi
prevzete lahke strikarje doma.
Edino moja mašina za hitro
šikanje „Patenthebel“ ima
izkeleno delo, štrika zanesljivi
nogavice, modne in športne izdelke.
Prednji zaston. Odda-
jenost nič ne storii. Troški
mali. Pismina garanc. trajne
službe. Neodvisna eksistanca.
Prospekt zaston. Podjetje za
pospeševanje domačega dela,
trg. sodn. protokol. Karl Wolf,
Dunaj, Mariabüll, Nelkengasse
1/05

Grazer Kasse

(E. G. m. b. H.), Graz, Herren-
gasse Nr. 11, verleihst Posten
— auch in grösseren Posten
— rasch, ohne Vermittler-
provision, ohne Lebensversi-
cherungszwang und ohne Zwang
zu Gehaltsvermerkungen bei
mässiger Verzinsung gegen
Bürgschaft oder gegen Gehalts-
abzug mit Lebensversicherung,
oder gegen grundbürgerliche
oder sonstige entsprechende
Sicherheit im Personalkredit-
zweig zur Rückzahlung in
Wocheraten (von welchen
auch mehrere zugleich gezahlt
werden können), so dass das
Kapital in 5 oder in 10 oder
15 Jahren rückgezahlt wird,
im allgemeinen Zweig aber
in beliebig zu vereinbarenden
Frist. Schulscheinverfassung
unterschiedlich. Schnellste Erle-
digung, Auszahlung der Vor-
schüsse nach Herstellung der
Sicherheit sofort. Drucksorten-
versand.

Majerski ljudje,

1 do 2 družin, skupaj 6—8
glav se ob sv. Martini sprej-
mejo. Lepo prosto stanovanje
s hlevom za 2 goved, 4—6
svinj, deputatno polje, prosti
les in za načelnika družine
mesečna plača; člani družine
dobjijo tudi sihtno plačo. Po-
nudbe na gračinsko oskrbi-
štvo Gallenhofer pri Slov.
Gradec. 851

30. septembra do

8. oktobra 1911.

Graški

jesenski sejem

(Grazer Herbstmesse).

Razstava jedil in kuhalne umetnosti,
poljskih in vrtnih izdelkov, rož, sejem
kmetijskih strojev, veliki sejenski „pra-
ter“, vzdiganje (stemmen) na dobitke,
tekmovalna igra z žogo na nogo, rožni
dan, tekmovanje v lepoti, iluminacija,
dirka.

Posebni vlaki s 40% znižanjem vozne cene

dne 5. in 8. oktobra; od Pragerhofa
se vlak ob 7^h zjutraj odpelje.

878

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dñij z rabo Cara lasnega balzama povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povzročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dan po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dñaj in dobi se vsled tega v jako kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantiра!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obrašcene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabil.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekom 12 dñij in sicer z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pričel Vas lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezvomno krepkejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče bodoem to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vaš

O. V. M. Copenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Razpošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen V. 282, Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

Kovaški pomočnik

dobi stalno delo pri 823

Ferd. Pitschko

kovaški mojster v Pliberku (Bleiburg) Koroško.

Najlepše prašičke!
Najkrepljše živali!
Najplodovitejše plemenske svinje! Najizdatnejše pitane prašice!

imajo od vseh lastnikov svinj vedno oni, ki dajo navadni krmni še Fattingerjevi „Lucullus“

in to stalno. Pri tem ostanejo svinje vedno zdrave in žrejo rade. Krmiljenje z „Lucullus“ ni samo najplodnejše, tem več tudi najcenejše, ker se z 2 kg „Lucullus“ polivanje žive teže za eno kilo do seže.

Vrsti II. za pujske, Vrsti III. za pitane in velike prašice. Cena obeh vrst: K 12/50 za 50 kg z vrečo vred od fabrike. Slovenski

Le pri rabi od I. 1886 izredn. odlik. z 826 znamko

„Seehund“ gumi-tranima-zilo za usnje se čevlje

res nepredorozne za vodo, mnogo trajneše, mehke in vkljub temu za »viks« zmožne napravi. Tudi za vozne oedeje, oprege za konje, jermenja itd. izvrstno. Povsod v dozah à 30 h in več; kjer ne, pa direktno potom edinega izdelovalca I. Lorenz & Co., Eger i/B. ter Böhme & Lorenz, Chemnitz i/Sa. Sodbe se glasijo: »Pošljite mi zopet 1 poštni zavoj gumi-tran, ker se isti kako dobro izkazuje pri konjki opregi in obvalih. — Brasso-Földvár 1./IX. 1905. — Fr. Tichy, lastnik pivovarne.

Garantirano originalna naturna vina.

Štajersko dobro deželno vino K 52—
Štajersko namizno in iztočno vino K 54—
Stajersko krepko vino iz gore K 56—
Terrano rdeče krvno vino, velesino K 60—
Silvanec, beli, fino namizno vino K 60—
Rizling, beli, fino namizno vino K 64—
pri 100 litrib prodaja in razpolavljanju vinski klet v velikem posloju šparkase

Otto Kuster, Celje na Štajerskem.

cenik brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & Co. z. z. o. z.

Inzersdorf pri Dunaju.

Čez 3.000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg sivih šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinješih snezeno-belih šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flauema (Daune) sivega 6 K, 7 K; belega (Daune) sivega 6 K, 7 K;

10 K; najfinješi prnsi 12 K. Ako se vzame 5 kg, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 duhen, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnimi blazinami, napolnjene z novim, sivim, drajnim in flamastim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tubenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne tuhne, 200 cm dolge, 140 cm, siroke, 13 K, 14 K, 17 K 80, 21 K; glavne blazine 90 cm dolge, 70 cm siroke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje tuhne iz močnega, pisanega gradla 180 cm dolge, 116 cm siroke 12 K 80, 14 K 80. Se pošije po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 716.

Češko bogato ilustrirani cenik gratis in franko.

Die gefertigte Bank gewährt zu den vorteilhaftesten Bedingungen:

Bürgschafts-Darlehen

gegen Schulschein, Rückzahlung in Monatsraten nach Vereinbarung.

Wechsel-Eskomte, Wechsel-Kredit.

Wertpapier-Belohnung. Hypothekar-Darlehen.
Geld-Einlagen bei der Anstalt in Graz unmittelbar werden bestens verziert. Auswärtige Einleger erhalten Postsparkasse-Erlaßscheine. Anteils-Einlagen der Milchgäder genießen seit 1908 einen Gewinnanteil von

4 1/2 v. H.

Südmärkische Volksbank, Graz
Radetzkystrasse 1, i. eigenen Gebäude.

828

Mletje

(Lohn- und Mautvermahlung), ter izmenjava vseh vrst žitja preskrbi najhitreje in najceneje valčni umetni mlin v Rušah (Maria-Rast) pri Mariboru.

Ceno Posteljno Perje

1 kila sivega slišanega K 2—, boljšega K 2/40, pol-helega prima K 2/80, belega K 4—, prima mehkega kot daune K 6—, veleprima K 7—, 8—, 9—/80. Daune, sive, K 8—, K 7—, bele prima K 10—, prnsi flauem K 12—, 13—, 14—/50 naprej franko.

gotove napoljnene postelji

iz lesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega Inlea (Nanking), 1 tuhent ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavnimi blazinami, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjeni z novim sivim flamastim in trajnim posljavnim perjem K 16—, pol-daune K 20—, daune K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—, posamezne glavne blazine K 3—, 3/50, 4—. Tuhe 200×140 cm velike K 18—, 18—, 20—. Glavne blazine 90×70 cm velike K 450, 5—, 5/50. Spodnje tuhne iz najboljšega posteljnega gradl 180×116 cm velike K 13—, in K 15— posilje proti povzetju ali naprej plačilu.

Max Berger, Deschenitz št. 344/a (Böhmerwald).

Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar.

Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastonj. 78

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba uigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerčeve uigalice“! Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptiju.

Ceno pemska

perje za poste!

5 kil.: novo šlisano K 9/60, boljše K 12—, belo, daunom podobno šlisano K 18—, K 24—, snežno belo šlisano mehko kot daune K 30—, K 36—. Pošlje franko po povzetju. Izmenjava in vrtev proti poplačilu poštnine dovoljena. Benedikt Sachsel Lobes št. 89 pri Plizu, Češko.

Brata Slawitsch

v Ptiju

Florianiplatz in Ugarskem priporočata izvrsne divalne stroje (Nähmaschinen) po sledeni cen:

Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60—70—
Dürkopp K 70—80—
Dürkopp Ringschiff za silivje K 130—
Dürkopp Zentralbobbin za silivje K 140—
Dürkopp Ringschiff za krojače K 160—
Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarie K 160—180—
Minerva A K 120—
Minerva C za krojače in čevljarie K 160—
 Howe C za krojače in čevljarie K 90—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najne cene so njenakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rat).

Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas. Cenik brezplačno.

Na prodaj

2 johne lepega travnika in 10 johov hoste 1/4 ure od Polčanskega štaciona. Prejšnji posestnik je bil gosp. Tomandl. Zemlja je primerna za obzdravljano, čez 100 klatfer je smrekovih štorov in lesa za sekat od 600—800 K vrednosti. Vse skup za 2.600 K ročno za oddati. Povpraša se naj pri prodajalcu gosp. Karl Teppey-u v Celju.

Lepo posestvo prav po ceni na prodaj.

Vse na ravnom! Hiše, štale, vse zidano z ciglom pokrito, 26 johov grunta, hosta, njive, travniki, lepa ciglarna, vse skup za 22.000 kron. Posestvo leži v Št. Miklavžu pri Lubečni 1/4 ure od trga Vojnika (Hochegg). Na to posestvo je privolila hranilnica 8.000 K na prvo mesto in prodajalec čaka po 5% obresti pet let za 8.000 K. Vpraša se pri gosp. Karl Teppey-u v Celju.